

Dicht bij de praktijk

GD-dierenarts Jan Sol bij zijn vertrek: 'Geneeskunde blijft boeien'

Van schapenziekten tot parasieten, van zomerwrang tot vruchtbaarheidsbegeleiding. Tijdens zijn loopbaan bij GD passeerden veel onderwerpen de revue. Dierenarts Jan Sol vertrekt.

De boekenkast in zijn kantoor in Deventer is bijna leeg, de muren zijn kaal, het bureau oogt opgeruimd. Jan Sol (62) trekt half september de deur van GD definitief achter zich dicht. Ruim dertig jaar was de boerenzoon uit Nijeveen er in dienst. Na het afronden van zijn studie diergeneeskunde in 1970 werkte hij vier jaar lang op verschillende plekken als praktiserend dierenarts. In 1974 startte hij bij GD. 'Het contact met boeren heb ik later wel eens gemist, maar als practicus kun je niet diepgaand genoeg op problemen ingaan. Bovendien bestaat het werk uit veel routine', zo motiveert Sol de overstap.

Aan routine had Sol een hekel. Het was een van de redenen waarom hij het ouderlijk boerenbedrijf niet overnam. 'Al dat routinewerk stond me tegen. Dat je uren achter elkaar aan het grasmaaien of het schudden was bijvoorbeeld. Ook van melken was ik geen fan. Toch heb ik dieren altijd leuk gevonden, met name koeien en paarden.'

Dokter Vlimmen

Bij GD was Sol meer een wetenschapper, maar hij haast zich te zeggen: 'Een theoreticus ben ik nooit geworden.' Al in zijn eerste opdracht bij GD bleef hij dicht bij de praktijk. Sol verdiepte zich in de economische resultaten van bedrijfsbegeleiding door dierenartsen in samenwerking met een landbouwvoorlichter. 'Dat was vrij nieuw in die tijd. Ik ben gestart als een dokter Vlimmen, iemand die komt voor kreupele koeien en verlossingen. Bedrijfsbegeleiding stond in de kinderschoenen. We ontdekten dat op grote

bedrijven bij regelmatige en vaste begeleiding de economische resultaten gunstiger waren.'

Vruchtbaarheidsbegeleiding was voor Sol een logische verdieping. 'De vruchtbaarheidsziektekaart heb ik zelf nog ontworpen.'

Vanaf 1995 verschoof zijn aandachtsveld naar mastitis. Zo deed hij onderzoek naar Orbeseal, een middel om de spenen af te sluiten tijdens de droogstand. 'Ik vind het nog steeds een goed middel, maar we hebben onderschat dat de gevolgen vervelend zijn als het niet goed toegepast wordt.'

Reprimande

Het overbrengen van kennis is iets wat de soms wat bevoogdende Sol na aan het hart ligt. Dat kwam hem goed van pas bij het begeleiden van studenten. Honderden moeten het er volgens Sol zijn geweest, afkomstig van zowel de faculteit Diergeneeskunde als de agrarische hbo-instellingen. 'Het begeleiden van studenten heb ik met veel genoegen ge-

daan. Vooral het enthousiasme van studenten sprak me aan.' Soms kwamen uit die kweekvijver van studenten nieuwe medewerkers bovendrijven. Zo begon Otlis Sampimon, met wie Sol de laatste jaren veelvuldig samenwerkte, ooit als zijn stagiair.

Sol heeft in zijn loopbaan bij GD aan veel verschillende onderwerpen aandacht besteed. Aan schapenziekten bijvoorbeeld, maar ook aan de inmiddels nauwelijks meer voorkomende ziekte zomerwrang. Ook met parasieten hield Sol zich bezig. Over zijn bevindingen publiceerde hij regelmatig. Zo uitte hij zich ooit in Veeteelt kritisch over het in zijn ogen soms onnodige ontwormen van kalveren door veehouders. Het kwam hem te staan op een fikse reprimande van de farmaceutische industrie; het liet en laat Sol ogenschijnlijk koud.

Opleiding acupunctuur

Bang dat hij zich straks gaat vervelen is Sol geen moment. Hij heeft al een nieuwe invulling van zijn tijd gevonden. 'Geneeskunde blijft boeien. Ik volg momenteel een opleiding acupunctuur. Ik ben geïnteresseerd geraakt in de traditionele Chinese geneeskunde, met name in acupunctuur en de toepassing van kruiden.' Sol beseft dat de overgang voor de buitenwereld vreemd overkomt. 'Ik ben een extreme vertegenwoordiger van de klassieke geneeskunde. Ik heb met antibiotica gewerkt en ben zelfs gepromoveerd op het effect van behandelingen van door aureus veroorzaakte mastitis.' Zelf ziet de dierenarts de tegenstelling niet zo. 'Ik zie de Chinese geneeskunde niet als alternatief, eerder als aanvulling.' Sol staat perplex van de resultaten die met bijvoorbeeld acupunctuur te behalen zijn, maar ziet ook de tekortkomingen. 'Het onderzoek is slecht. Dat moet beter kunnen. Bij aureus heb ik gekeken bij welke koeien een bepaalde behandeling aanslaat en bij welke niet. Dat type onderzoek zou ik graag ook in mijn nieuwe sector willen doen.'

Inge van Drie

